

Arkeologisk schaktningsövervakning

# Uppsala slott

Landshövdingens trädgård



RAÄ 88  
Uppsala slott  
Uppsala stad och kommun  
Uppland

Joakim Kjellberg



Arkeologisk schaktningsövervakning

# Uppsala slott

Landshövdingens trädgård

RAÄ 88  
Uppsala slott  
Uppsala stad och kommun  
Uppland

Joakim Kjellberg

Omslagsbild

Schaktningar vid den nya pumpstationen till landshövdingeträdgårdens fontän vid Uppsala slott. Södra tornet i bakgrunden. Foto av Joakim Kjellberg, Upplandsmuseet.

Rapport 2007:05, arkeologiska avdelningen

Foton samt planer där ej annat uppges: Joakim Kjellberg

© Upplandsmuseet, 2007

---

Upplandsmuseet, S:t Eriks gränd 6, 753 10 Uppsala  
Telefon 018 - 16 91 00, Telefax 018 - 69 25 09  
[www.upplandsmuseet.se](http://www.upplandsmuseet.se)

# Innehåll

---

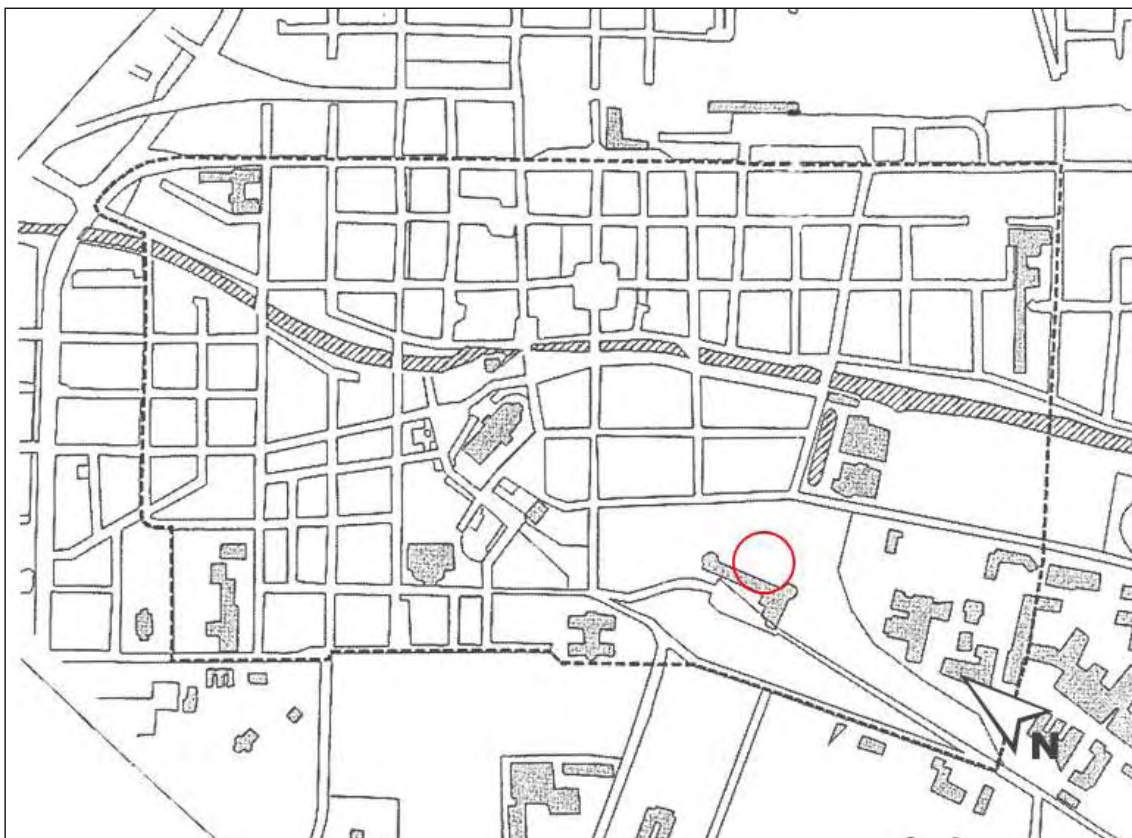
Inledning	6
Tidigare undersökningar	6
Genomförande och resultat	7
Sammanfattning	9
Referenser	9
Administrativa uppgifter	9

# Inledning

---

Upplandsmuseets arkeologiska avdelning utförde under september månad 2006 en arkeologisk schaktningsövervakning inom fornlämning RAÄ 88 vid Uppsala slott. Schaktningsövervakningen föranleddes av arbeten inför anläggandet av en ny trädgård utmed långslottets östra sida (fig 1).

Uppdragsgivare var Statens fastighetsverk. Den arkeologiska övervakningen genomfördes efter tillstånd i beslut från länsstyrelsen i Uppsala län (dnr 431-6504-06). Schaktningsövervakningen utfördes av Joakim Kjellberg och Hans Göthberg.



Figur 1. Undersökningsområdets belägenhet i Uppsala stad med fornlämningsområdet, Raä 88, den medeltida stadens begränsning.

## Tidigare undersökningar

Den senast aktuella undersökningen i området företogs av Upplandsmuseet under sommaren 2005 i samband med schaktningar för omläggning av VA utmed långslottets östra sida och i anslutning till den nu undersökta ytan. I samband med schaktningarna 2005 påträffades bland annat murrester som troligen tillhör slottets äldsta faser och perioden före branden år 1572 (Qviström och Ölund, manus).

# Genomförande och resultat

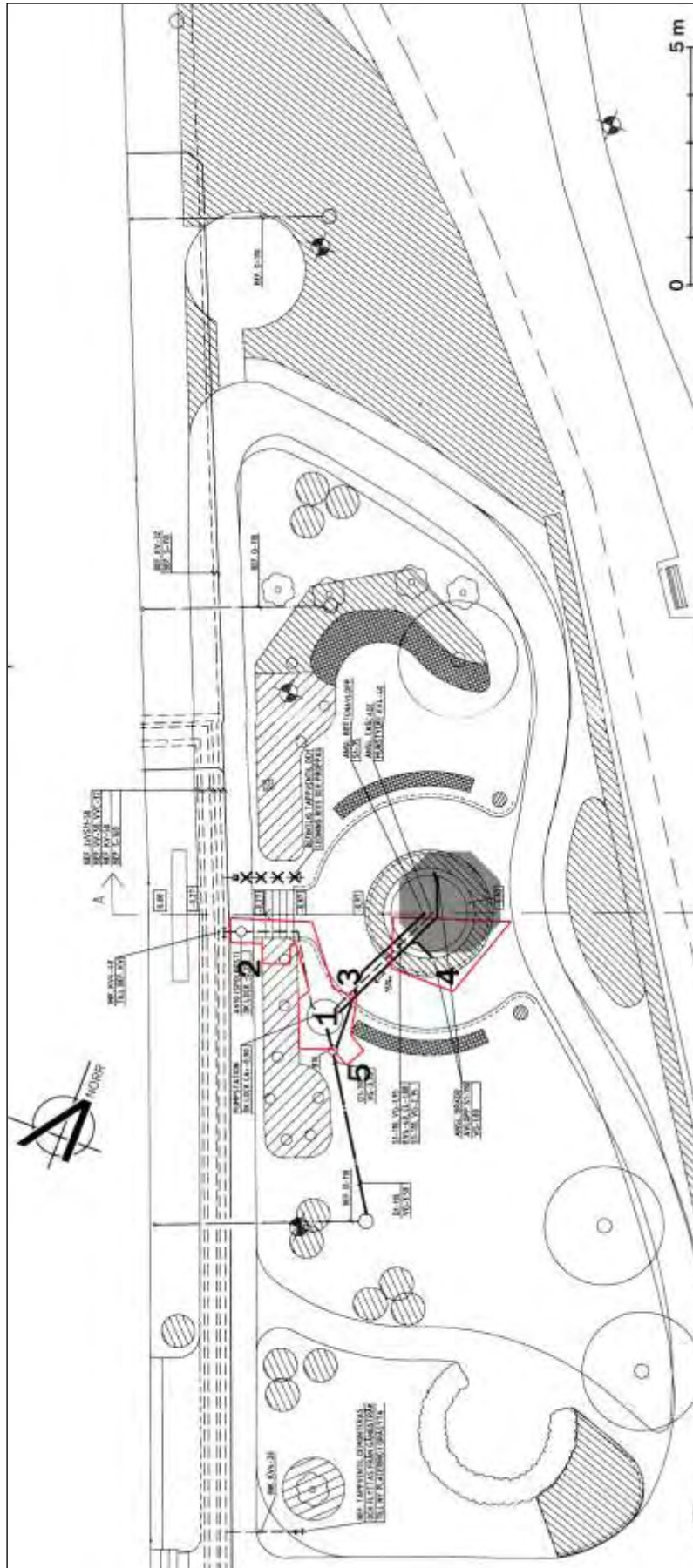
---

Det arbete som skulle genomföras omfattade tre schakt, vilka var av sådan omfattning och art att det bedömdes att en arkeologisk dokumentation kunde komma att bli aktuell. Dessa utgjordes av en grop med tillhörande VA-schakt för pumpstation, en grop för anläggande av fontän samt ett schakt utmed trädgårdens östra kant för ett staketfundament. Schaktningarna av pumpstation och fontän skedde under övervakning vid två tillfällen och i samband med dessa kontrollerades även schaktet för staketfundamentet (fig 2).

Schaktet för staketfundamentet var ca 0,5 meter brett, ca 40 meter långt och 0,5 meter djupt. Det följde trädgårdens östra begränsning och ett äldre stängsel. Matjordslagret var ca 0,1-0,2 meter tjockt, med ställvis förekommande inslag av tegelkross. Därunder framkom opåverkat åsgrus och inga observationer av arkeologiskt intresse gjordes i schaktet.

I de båda schakten för fontän och pumpstation kunde inga omfattande lager eller konstruktioner konstateras. De lager som påträffades var relativt tunna och hade karaktären av äldre mark-, raserings- och brandlager. Utöver spår som troligen kan kopplas till 1702 års brand framkom inget av större arkeologiskt intresse.

1. Grop för pumpstation, 2,7 meter djupt och ca 2,7 meter i diameter. I södra kanten 0,3 meter matjord och därunder 0,2 meter grusblandad mylla med inslag av tegel ovan opåverkat åsgrus.
2. Schakt för vattenledning, 1,7 meter djupt och 1 meter brett. Matjord 0,2 meter, därunder cirka 0,1 meter kulturpåverkad lera med inslag av tegelkross och enstaka stenar innan opåverkat åsgrus. Troligen äldre gång/markbeläggning.
3. Ett 0,15 meter tjockt och ca 1 meter brett lager av sotigt grus under matjord i NO kanten av grop för pumpstation. Troligen äldre grusgång.
4. Schakt för fontän. Övervakningen avbröts då ett äldre, ca 2,5 x 2,5 meter åttkantigt betongfundament till en äldre fontän framkom i schaktets södra kant. Cirka 1 meter av schaktets bredd låg utanför fundamentet och här kunde endast lerig matjord med inslag av sot, kol och tegel, troligen från rasering eller ombyggnad av slottet i samband med brand, konstateras till ett djup av 0,2 meter innan opåverkat åsgrus vidtog.
5. Nedgrävning för stenkista och brunn i anslutning till pumpstation. Lerig matjord med inslag av tegel till ett djup av 0,2 – 0,3 meter under markyta. Därunder cirka 0,1 meter påfört grovkornigt grus med inslag av sot, kol och tegelflis i den övre delen. Troligen äldre markyta med spår av 1702 års brand. Under det påförda gruset framkom opåverkat åsmaterial.



Figur 2. Översiktsplan med de upptagna schakten rödmarkerade. De arkeologiska observationerna har noterats som nr 1- 5 och förklaras i löptexten nedan. Det påträffade betongfundamentet till en äldre fontän har markerats med en grå oktogen. Ritning efter beställarens bygghandling.



# Sammanfattning

---

Upplandsmuseet genomförde under september 2006 en schaktningsövervakning vid Uppsala slott i samband med anläggandet av en ny trädgård öster om långslottet. Sammanlagt övervakades tre schakt vari spår av äldre marklager samt brand- och raseringslager efter 1702 års brand framkom.

## Referenser

---

Qviström, L., Ölund, A. (manus). Uppsala slott, schaktning för VA.

## Administrativa uppgifter

---

*Plats:* Uppsala slott, Uppsala stad

*Fornlämningsnummer:* 88

*Fornlämningstyp:* Medeltida kulturlager

*Undersökningstyp:* Schaktningsövervakning

*Orsak:* Anläggande av ny landshövdingeträdgård

*Fältarbetsperiod:* September 2006

*Projektdeltagare:* Joakim Kjellberg, Hans Göthberg

*Upplandsmuseets diarenummer:* Ar-944-2006

*Upplandsmuseets projektnummer:* 8209

*Beställare:* Statens fastighetsverk

*Länsstyrelsens beslutsdatum och diarienummer:* 2006-06-08, 431-6504-2006

*Arkivmaterial:* Förvaras på Upplandsmuseet

*Fynd:* Inga fynd tillvaratogs